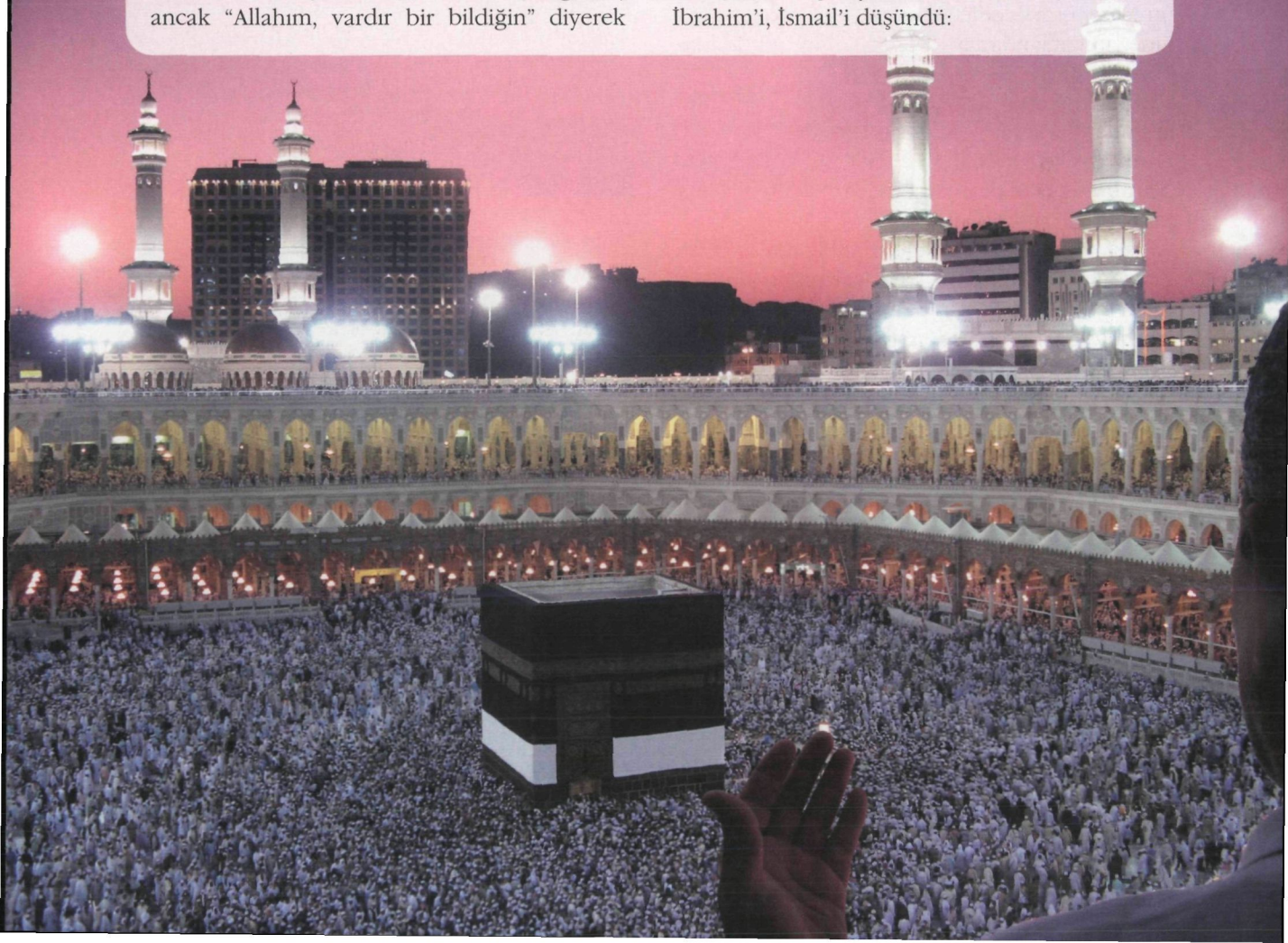

Kutsal yolun yolcusu

Haccın menasiklerini yerine getirirken gösterilen dikkat ve özen kadar haccın içeriği ve manasını da idrak etmeye özen göstermek ve bunun için hazırlanmak gerekir.

Kalbi kafese konulmuş bir kuş gibiydi, çırpınıyor, çırpınıyordu. Neredeyse kalp atışlarını kulakları duyuyordu. Hatta yanında oturan bile duyuyor olabilirdi. Çünkü kura ile hacca gidecekler ilan ediliyordu. Bu üçüncü başvurusuydu. İlk ikisinde hac kurasında adı çıkmamıştı. Üzülmüş, ağlamış ancak "Allahım, vardır bir bildiğin" diyerek

kendini teselli etmeye çalışmış, asla ümidini kaybetmemişti. Şimdi ise yeni kuralar çekiliyordu. Adının gidecekler listesinde ilan edildiğini görünce önce başı döndü, gözlerinden yaşlar süzülürken, derin bir oh çekip, "Şükürler olsun Rabbim" dedi. Bedeni kura salonunda kaldı, ruhu başka yerlere daldı. Hacı, Hacer'i, İbrahim'i, İsmail'i düşündü:

Allah (c.c.) emretti, Hz. İbrahim oğlu İsmail'le kuş uçmaz, kervan geçmez, ot yeşermez, kurak bir bölgede Kâbe'yi inşa etti. Allah (c.c.) emretti, Hz. İbrahim kimsenin bilmediği, görmediği Kâbe'ye insanları ibadete davet etti. Allah'ın emrine, peygamberin davetine gücü yeten Hz. Muhammed (s.a.s.)'in ümmetleri de bu davete icabete gayret etti. "Şükürler olsun Rabbim beni Hz. Muhammed'e ümmet ettin, ben de hac davetine icabete gayret ettim."

Müslümanlar ırk, dil, coğrafya, renk... fark etmeden hac için dünyanın dört bir yanından Kâbe'ye akın etmekte. Ülkemden de her yıl binlerce kişi Kâbe'yi ziyaret etmek, bu kutsal yolculuğun yolcuları olmak için can atmaktalar. Ama maalesef kimi kişisel kimi de başka nedenlerle bu yolculuğa çıkma şansına eremiyor. "Şükürler olsun Rabbim, bana bu kutsal yolculuğa çıkma şansı verdin". Kâbe ve peygamber mescidini görme, sevgiye, sevgiliye kavuşma heyecanı sarmalandı, ürperti. "Hem hazırlıklara başlamalıyım. Hiç Allah'a ibadet edilen en kutsal mekâna, sevgilinin yanına hazırlıksız gidilir mi?"

Hacca hazırlık nasıl olmalı? Çok şükür artık hacca hazırlık deyince et kavurması, tarhana kurutması, yoğurt süzmesi gerekmiyor. Diyanet İşleri Başkanlığı başta olmak üzere hemen her hac organizasyonu yapan kurum ve şirket yemek servisini de yapıyor. Buna en çok biz kadınlar sevindik. "Çok şükür Rabbim, ibadete ayrılması gereken kıymetli saatleri, yemek yapmaya, bulaşık yıkamaya ayırmak zorunda kalmayacağım."

İbadetlere başlamadan önce "niyet" ederiz. Namazlarımızı kılmaya, orucumuzu tutmaya başlarken niyet ettiğimiz gibi hacca başlarken de niyet ederiz. Peygamber Efendimiz haccına başlamadan önce "Allahım! Ben haccetmek istiyorum. Onu bana kolaylaştır ve benden kabul buyur." (Buhari, Hac, 2/170; Müslim, Hac, 2/841-842.) diyerek niyet ederdi. Bu niyet çok dikkat çekicidir. Hacca hazırlıklı gelmek gerektiğinin ipuçlarını da bu niyette bulabiliriz.

Bedenî (namaz, oruç gibi) veya mali (zekât, sadaka gibi) ibadetlerimizi yaparken "onu bana kolaylaştır" deme ihtiyacı hissetmiyoruz, ama hem bedenî hem de mali olan hac ibadetine başla-

Hacca gitmeden sabretme ve kul hakkına özen gösterme konularında nefsimizi terbiye etmemiz gereklidir.

madan önce Allah'tan bize kolaylık vermesini istiyoruz. Demek ki hacda bir dizi güçlüklerle karşılaşacağız. Ama her güçlükte bir kolaylık veren (İnşirah, 5.) Allah, hac ibadetini yerine getirirken de bize kolaylıklar verecektir. Fakat hemen her şeyde olduğu gibi Allah'tan bir şeyi dilemeden önce kendi üzerimize düşeni yapmamız gerekir. "Rabbim, bana hacımı en güzel şekilde ifa edebilmem için gerekli hazırlıkları yapabilmemi nasip et."

Hac meşakkattir. (Hadis.) Hac iki zıddın birleşmesidir. (Ali Şeriatî, Hac, s. 77, Fecr Yay. Ankara 2010.) Hacda madde de önemlidir, mana da. Öyleyse hazırlıklarım da öyle olmalı. Hacda karşılaşacağım meşakkati en aza indirebilmem için, ben de hac yolculuğuna maddi ve manevi yani bedenî ve ruhî hazırlıklarla çıkmalıyım.

Önce maddi, bedenî hazırlıkla başlayalım. Maddi hazırlık deyince aklımıza önce para gelebilir. Helal kazançla yola çıkmak "elde var bir" diyeceğimiz hazırlıktır. Çok şükür Rabbime, rızkıma haram karıştırmamaya özen gösterdim. Maddiden kastım; bedenîdir. Haccın meşakkatini yüklenememek ve bol bol ibadet yapabilmek için bedeni hacca hazırlamak gereklidir. Bunun için; hacca gitmeden önce yeme-içmeye, hasta olmamaya dikkat edilmeli. Gerekiyorsa bir doktor kontrolünden geçip gerekli tedavi ve vitamin takviyesi ile koruyucu aşılar yaptırmalıyım. Tıpkı uzun yola çıkmadan aracımızın yağını, suyunu, frenini, lastiklerini vs. kontrol ettiğimiz gibi. Ayrıca, her gün spor yapıp kondisyon tutmak lazım. Spor deyince sporcular gibi profesyonel kondisyon tutmayı kastetmiyorum. Düzenli yürüyüşler bile yeterli olabilir. Maalesef spor yapma alışkanlığım yok. Ama hac zamanına kadar biraz zamanım var. Bu süre içinde her gün düzenli yürüyüş yapar ve bu yürüyüşün mesafesini düzenli artırırım hac için gerekli kondisyonu kazanabilirim. Böylece hacda daha kolay ve daha çok tavaf ve say yapabilirim. Hac için yapacağım bedenî hazırlıklar hem hac ibadetime, hem de yaşam kaliteme çok şey katacaktır.

Gelelim manevi, ruhi hazırlıklara. Hac toplu halde zamana bağlı olarak yapılan bir ibadettir. Namazı tek başına kılabilirsin, orucu da tutarken bireysel hareket edebilirsin. Ama hac öyle değil. Hacca gidişten dönüş kadar hep biri-

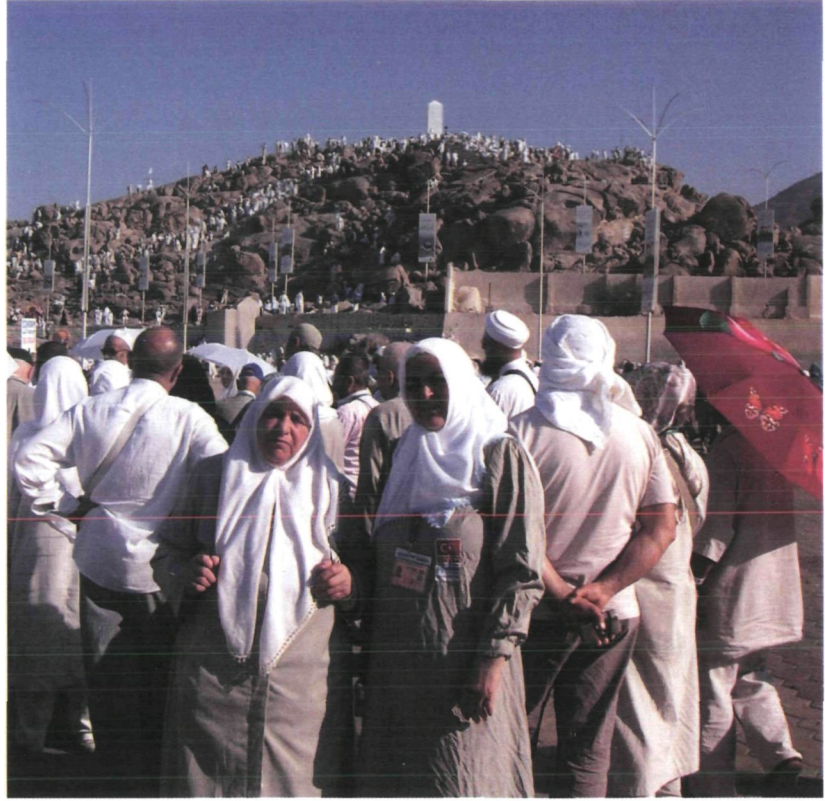

leriyle birlikte olmak, hac ibadeti sürecinde bulunduğu mekânını binlerce kişiyle paylaşmak zorundasın. Hacda “ben” duygusunu mümkün olduğunca köreltmen gereklidir. Hac sabırdır. Hem biliyoruz ki “Allah sabredenleri sever.” (Al-i İmran, 146.) İbadet ederken, yemek, asansör, otobüs vs. sırasında beklerken sabır gerekir. Beş dakika önce yiyeceğiz, otobüste iyi yerde oturacağız, asansöre önce bineceğiz, Kâbe’yi en iyi gören yerde namaz kılacağız, Hacerü’l-Esved’e dokunacağız, Hicr’de namaz kılacağız vs. diye din kardeşlerimizi tartaklamak, incitmek ne üzücü şeydir. Hacılar o yıl Müslümanların seçilmiş davetlileri, Allah’ın misafirleridir. Mümin kardeşine gülümsemek bile sa-

daka hükümündeyken, hiç misafir olunan o mübarek beldede kaba saba davranıp kul hakkına girilir mi? Allah’ın rızasını kazanacağız diye gittiğimiz o kutlu mekânda kul hakkına tecavüz edilir mi? Biliyoruz ki, Allah şehitlerin bile günahlarını affederken kul hakkını hariç tutuyor. (Müslim, Sahih, İmare, 119.) Hacca gitmeden sabretme ve kul hakkına özen gösterme konularında nefsimizi terbiye etmemiz gereklidir.

Şeytan, daha çok Allah yolunda, doğru yol üzerinde olanlara musallat olurmuş. Galiba bunda doğruluk payı var. Zira bazı kişilerin hacca dost-arkadaş olarak gidip küs ve dargın olarak döndüğüne şahit oluyor ya da duyuyoruz. Şeytan taşlamanın sembolik bazı anlamları vardır. Şeytanlaşan ve bizi yanlış davranmaya iten nefsimize prim vermemeli, onu da orada taşlamaya kendimizi hazırlamalıyız.

Hacda yemede, içmede, uykuda, sağlıkta, hediye getirmekte gösterilen özen, haccin ruhunu anlamada da gösterilmelidir. Haccin menasiklerini (ibadet ederken gerekli olan usul, yol ve tarz) yerine getirirken gösterilen dikkat ve özen kadar haccin içeriği ve manasını da idrak etmeye özen

göstermek gerekli, bunun için hazırlanmalıdır. Bu da hacca gitmeden, hac konusunda bilgilenebilmekle olur. Hacca gitmeden önce, Hacca götüren kurumun sunduğu tüm bilgi kaynaklarını kullanmalı, çeşitli kaynaklardan hacca ilgili bilgi ve idrakimizi geliştirmeliyiz.

Hacca gitmeden önce Hz. İbrahim, Hz. İsmail, Hacer annemizi iyi öğrenmeliyim. Onları iyi öğrenen haccin ruhunu anlar. Hz İsmail’in canını, Hz. İbrahim’in cananını Allah’a fedaya hazır ruhları, Hz. Hacer’in susuz, bitkisiz bir vadide Allah’a teslimiyet ve tevekkülünü hikâye gibi okuyup dinledim. Şimdi iyi öğrenmeliyim ki onları, hacda hissedebileyim. Tavaf, say vs. yapıp, kurban kesecek yani Hz. İbrahim, İsmail ve Hacer’in sembolik temsilcileri olacağız, onların teslim, tevekkül ve sabır ruhlarını iyi kavramalı, ona göre davranmalıyım. Ne mutlu Hz. İbrahim, İsmail ve Hacer’i en iyi temsil etme hazırlığında olanlara ve temsil etmeye gayret gösterenlere. “Rabbim beni de onlardan eyle.”

Son duasını biraz sesli etmişti galiba. “Amin” diyen görevlinin sesiyle kendine geldi. “Yapacak çok işim var” diyerek uçarcasına çıktı kura salonundan.